

Asia: VN/16357/2020

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedon laatukriteereistä

Laatukriteerikokonaisuus ja sen vaikuttavuus

Miltä laatukriteerikokonaisuus vaikuttaa?

Eksote kiittää mahdollisuudesta lausua laatukriteerikokonaisuudesta. Laatukriteerikokonaisuus on tiivis ja hyvin kuvattu kokonaisuus, jolle on selkeä tarve.

Kuinka hyvin laatukriteerit ja mittarit tukevat yhteismitallista tiedon laadun tunnistamista ja siitä keskustelemista julkishallinnossa?

Yhtenäiset laatukriteerit ja mittarit on tarpeen nostaa keskusteluun kansallista vertailua ja sen mahdollistamista varten. Tehty työ auttaa keskusteluissa datan laadusta, jota jo muutoinkin sivutaan jatkuvasti. Mittaristo on todella laaja ja tulisi kriittisesti tarkastella mitkä ovat relevantteja mittareita ja mahdollisimman hyvin kuvattuja. Omat arviot laadusta tai mittarit, jotka ovat oman arvion mukaisia eivät ole kannatettavia.

Missä yhteyksissä laatukriteeristön mukainen yhteinen tiedon laadun tunnistaminen ja määrittely tukisi julkishallinnon tiedon hyödyntämistä ja avaamista?

SOTE- ja tulevaisuudessa hyvinvointialueiden yhteisessä tiedon laadun tunnistuksessa ja varmistuksessa tämä varmasti auttaa. Myös organisaation sisällä pitää tarkastella tiedon laatua, tästä on siihenkin apua.

Miten hyvin laatukriteeristö ja mittaristo toimisi tiedon laadun parannuksen tukena pidemmällä tähtäimellä?

Pitkällä tähtäimellä hyvin. On kuitenkin huomioitava, että SOTE-sektorilla on mm. aineistojen kuvaus vielä pahasti kesken ja vaatii resursseja hoitaa se kuntoon. Kuvaukset ovat kuitenkin välttämättömät, jotta laadun mittarit saadaan käyttöön. Tästä johtuen puhutaan nimenomaan pitkän aikajänteen työstä, ei nopeasta toiminnasta.

Tiedon käyttäjän tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

Miltä laatukriteerien ja mittarien kokonaisuus vaikuttaa tiedon käyttäjän näkökulmasta?

Varmasti tuo luotettavuutta tiedon käyttäjille. Haasteena on laaja mittaristo ja sen tuomat epävarmuudet organisaatioiden kyvykkyyksien välillä. Etenkin tiedon tuottajan itse arvioimat mittarit (oma kokemus datan laadusta) aiheuttaa epävarmuutta tiedon luotettavuuteen.

Tuottaako se riittävän kuvan yksittäisen tietoaineiston laadusta sen käyttäjän tueksi?

Siltä osin kuin mittarit ja kriteerit ovat verrannaisia keskenään niin kyllä. Jos tietoaineiston laatua on arvioitu itse eikä se tule rakenteisesta datasta, heikentää se luotettavuutta tiedosta.

Tiedon tuottajan tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

Miltä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon avaamisen yhteydessä vaikuttaisi tiedon tuottajan näkökulmasta?

Näin kattava laatukriteeristö ja mittaristo vaatii huomattavaa panostusta resurssointiin ja ammattitaidon kasvattamiseen. Tämä vääjäämättä lisää kustannuksia. Myös aikataulu saattaa olla haasteellinen, sillä meneillään on hyvinvointialueilla paljon muutakin toimintaa parin seuraavan vuoden aikana.

Mitä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon tuottajan näkökulmasta edellyttäisi?

Vaatii erityisosaamista ja lisää resurssointia. SOTE-sektorilla olisi ehdottomasti tehtävä yhteistyötä käytettävien mittaristojen päättämisessä ja tarkemmassa määrittelyssä, sillä nyt määritelty mittaristo on valtava eikä kaikki mittarit ole relevantteja. Käyttöönotto vaatii myös paljon kalenteriaikaa.

Laatukriteeristön ja mittariston hallinta

Millaiset tehtävät ovat mielestäsi laatukriteeristöä ja mittaristoa ylläpitävän ja kehittävän tahon tärkeimmät tehtävät?

Yhteinen koordinaatio ja keskustelun ylläpitäminen, mittareiden jatkuva kehittäminen organisaatioiden kyvykkyydet huomioiden.

Minkälaista tukea ja koordinaatiota odostat tältä taholta?

Selkeät linjaukset ja päätökset, aikataulutus. Vetovastuu käyttöönotosta kansallisesti sekä verkostoyhteistyö

Millainen verkostotoiminta edistäisi laatukriteeristön ja mittariston käyttämistä ja kehittämistä parhaiten?

Monialainen mutta sote-sektorin kattava verkosto, riittävä asiantuntemus sote-tiedosta.

Tepponen Merja
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden
opettaja